

Pozycja procesowa doradcy podatkowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym po nowelizacji ustawy proceduralnej

Jolanta Wilk*

Streszczenie: *Cel* – Przedstawienie konsekwencji wprowadzenia przez ustawodawcę do ustawy p.p.s.a. zmian, które weszły w życie 15 sierpnia 2015 roku.

Metodologia badań – W opracowaniu wykorzystano następujące metody badawcze: studia literatury przedmiotu, analizę przepisów prawa krajowego i orzeczeń sądów administracyjnych.

Wynik – Z przeprowadzonej analizy wynika, że ustawodawca, nowelizując ww. ustawę, zrównał pozycję procesową doradców podatkowych z pozycją adwokatów i radców prawnych. Najistotniejsza zmiana dotyczy zniesienia powinności sądu do udzielania stronom reprezentowanym przez doradców podatkowych stosownych wskazówek co do czynności procesowych oraz pouczeń o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniechań. Wprowadzone zmiany są bardzo istotne, gdyż mają bezpośredni wpływ na sytuację strony (podatnika) w postępowaniu przed sądem, bowiem skutki działań i zaniechań doradcy podatkowego obciążają samego skarżącego.

Oryginalność/wartość – Główną wartością tego opracowania jest przedstawienie aktualnej, syntetycznej wiedzy na temat pozycji procesowej doradcy podatkowego jako pełnomocnika reprezentującego skarżącego (podatnika) przed sądem administracyjnym.

Słowa kluczowe: doradca podatkowy, pełnomocnik, sąd

Wprowadzenie

W celu zapewnienia podatnikowi (zarówno osobie fizycznej, jak i innym przedsiębiorcom) ochrony jego praw w postępowaniu podatkowym niezbędne było umożliwienie zaskarżenia orzeczeń organu podatkowego II instancji poprzez wniesienie na nie skargi do sądu administracyjnego. Sądowa kontrola dotyczy spraw, które rozpatrywane były wcześniej w postępowaniu administracyjnym, gdzie pozycja jednostki była pozycją nierównorzędną w stosunku do pozycji organów administracji publicznej (Kania, 2009, s. 61).

W kontradykcyjnym postępowaniu przed sądem stronami są: skarżący (podatnik) i organ podatkowy, którego działanie lub bezczynność jest przedmiotem skargi. Strony i ich organy lub przedstawiciele ustawowi mogą działać przed sądem osobiście lub przez

* mgr Jolanta Wilk, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie.

pełnomocników¹. Rola pełnomocnika w tym postępowaniu jest bardzo istotna, bowiem ustanowiony pełnomocnik nabywa uprawnienie do działania w imieniu i ze skutkiem dla mocodawcy (Hauser, Wierzbowski, 2013, s. 207). Oznacza to, że osoba reprezentowana przez pełnomocnika działa w taki sposób, jakby sama dokonywała czynności procesowych, tyle że przy wykorzystaniu profesjonalnej pomocy. Zatem skutki podejmowanych przez pełnomocnika działań i zaniechań obciążają jego mocodawcę².

W p.p.s.a. ustawodawca wprowadził zamknięty katalog podmiotów, które mogą zostać ustanowione pełnomocnikami strony w postępowaniu przed sądem administracyjnym (Grego-Hoffmann, 2012, s. 23). W doktrynie wskazuje się, że grupę uprawnionych podmiotów można podzielić na: pełnomocników profesjonalnych (adwokatów i radców prawnych), pełnomocników quasi-profesjonalnych (Tarno, 2004) (doradcy podatkowi i rzecznicy patentowi), pełnomocników nieprofesjonalnych (innych skarżących lub uczestników postępowania, małżonków, rodzeństwo, wstępnych lub zstępnych strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia).

Pozycja pełnomocników w postępowaniu sądowym zależy od jednej z trzech ww. kategorii, do której należą. Przed 15 sierpnia 2015 roku, to jest przed wejściem w życie zmian do p.p.s.a.³, zróżnicowanie uprawnień procesowych pełnomocników przejawiało się między innymi w przyznaniu stronom reprezentowanym przez pełnomocników quasi-profesjonalnych prawa do otrzymania od sądu informacji i pouczeń, możliwości występowania tylko w określonych sprawach, możliwości składania określonych środków odwoławczych (Grego-Hoffman, 2012, s. 234).

Celem opracowania jest przedstawienie konsekwencji zmian wprowadzonych do p.p.s.a., w wyniku których ustawodawca zrównał pozycję procesową doradców podatkowych z pozycją procesową adwokatów i radców prawnych.

1. Uwagi ogólne

W postępowaniu przed sądem administracyjnym podmiotem uprawnionym do działania w imieniu skarżącego jest między innymi pełnomocnik będący doradcą podatkowym. Przez „działanie przed sądem” należy rozumieć wszystkie czynności procesowe (prawne i faktyczne) podejmowane w sprawie (Dauter, 2012, s. 107). O zakresie udzielonego pełnomocnictwa – co do zasady – decyduje strona. Może ona również, występując przed sądem równocześnie z pełnomocnikiem, niezwłocznie odwoływać lub prostować jego oświadczenia⁴.

¹ Artykuł 34 ustawy z 30.08.2002 – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Dz.U. 2012, poz. 270, z późn. zm. (dalej: p.p.s.a.).

² Postanowienia: NSA z 23.06.2008 (sygn. I OZ 402/08) i WSA w Szczecinie z 24.04.2015 (sygn. I SA/Sz 1428/14).

³ Ustawa z 9.04.2015 o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Dz.U. poz. 658 (dalej: ustawa nowelizująca).

⁴ Artykuł 41 p.p.s.a.; postanowienie NSA z 6.01.2009 (sygn. II OZ 1339/08).

W języku potocznym wyrażenie *pełnomocnictwo* używane jest w różnych znaczeniach, między innymi jako umocowanie bądź jako dokument pełnomocnictwa. W języku prawniczym przez pełnomocnictwo rozumie się określoną czynność prawną stanowiącą podstawę (źródło) umocowania. Udzielenie pełnomocnictwa następuje w drodze jednostronnej czynności prawnej dokonanej przez mocodawcę lub jego pełnomocnika (Dauter, 2012, s. 106).

2. Legitymacja doradcy podatkowego do występowania w charakterze pełnomocnika

Prawne ramy funkcjonowania w Polsce zawodu doradcy podatkowego ustawodawca uregulował w ustawie o doradztwie podatkowym⁵. Jak wskazał T. Michalik, ustawa nie stworzyła jednak samego zawodu, który przed 1996 rokiem kształtował się w sposób samoistny w odpowiedzi na powstałe na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku oczekiwania rynku (Mariański, 2010, s. 11).

Na przestrzeni kilkunastu lat ustawodawca przyznał doradcom podatkowym trzy istotne uprawnienia służące przedstawicielom innych zawodów prawniczych. Doradca podatkowy ma prawo występować przed sądami administracyjnymi w zakresie obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami w charakterze pełnomocnika⁶.

Doradca podatkowy może sam uwierzytelnić odpis udzielonego mu pełnomocnictwa⁷. Ma również prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami⁸.

Może także udzielić dalszego pełnomocnictwa (substytucji) nie tylko innemu doradcy podatkowemu, ale również adwokatowi lub radcy prawnemu. Uprawnienie to uregulowano w art. 41 ust. 1 u.d.p.

3. Rodzaje i formy pełnomocnictw

Ustawa p.p.s.a. przewiduje cztery rodzaje pełnomocnictw: ogólne – do prowadzenia spraw przed sądami administracyjnymi; do prowadzenia poszczególnych spraw; do niektórych tylko czynności w postępowaniu oraz pełnomocnictwo szersze niż trzy poprzednie, którego zakres ocenia się według treści pełnomocnictwa oraz przepisów prawa cywilnego. Zakres pełnomocnictwa ogólnego i pełnomocnictwa do prowadzenia poszczególnych spraw został określony w art. 39 p.p.s.a.

⁵ Ustawa z 5.07.1996 o doradztwie podatkowym. Dz.U. 2011, nr 41, poz. 213, z późn. zm. (dalej: u.d.p.).

⁶ Artykuł 41 ust. 2 u.d.p.

⁷ Artykuł 37 p.p.s.a.

⁸ Artykuł 41 ust. 3 i ust. 4 u.d.p.

Fakt umocowania pełnomocnika (udzielenia pełnomocnictwa) może nastąpić w dowolnej formie, w tym ustnej. W zasadzie pełnomocnictwo powinno być udzielone w formie pisemnej⁹. Dodać należy, że zgodnie z brzmieniem art. 244 § 2 p.p.s.a. ustanowienie pełnomocnika w ramach prawa pomocy jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa.

Pełnomocnik obowiązany jest przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa¹⁰. Zauważyć należy, że nowelizując art. 46 § 3 p.p.s.a., ustawodawca usunął pojawiające się w orzecznictwie oraz literaturze wątpliwości¹¹ i postanowił, że pełnomocnictwo lub jego odpis musi zostać złożony przed sądem. A zatem nie wystarczy, że te dokumenty znajdują się w aktach administracyjnych sprawy.

Pełnomocnik może złożyć oryginał pełnomocnictwa lub sporządzony jego odpis¹². Dokument pełnomocnictwa może być sporządzony dowolną techniką, maszynowo lub ręcznie, jednak podpis mocodawcy musi być własnoręczny¹³.

4. Wygaśnięcie pełnomocnictwa

Pełnomocnictwo może: wygasnąć z mocy prawa, na skutek wypowiedzenia pełnomocnictwa oraz z mocy orzeczenia cofającego przyznanie prawa pomocy w zakresie ustanowienia pełnomocnika. Przypadki wygaśnięcia pełnomocnictwa z mocy prawa reguluje art. 43 p.p.s.a., zgodnie z którym pełnomocnictwo wygasa w razie śmierci strony albo utraty przez nią zdolności sądowej. Pełnomocnictwo wygasa także w razie śmierci pełnomocnika, utraty przez niego zdolności sądowej lub utraty kwalifikacji potrzebnych do wykonywania zawodu.

Wygaśnięcie pełnomocnictwa przez wypowiedzenie jest oświadczeniem woli jednej ze stron. Wypowiedzieć pełnomocnictwo może zarówno mocodawca, jak i pełnomocnik (Dauter, 2012, s. 124). Przed nowelizacją p.p.s.a. tylko profesjonalni pełnomocnicy, którzy wypowiedzieli pełnomocnictwo, byli zobowiązani działać za stronę jeszcze przez dwa tygodnie, chyba że mocodawca zwolnił ich od tego obowiązku (Babiarz, Aromiński, 2015, s. 59).

5. Czynności procesowe quasi-profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniach przed sądami administracyjnymi

Należy zauważyć, że zawód doradcy podatkowego daje możliwość wykonywania nie tylko działalności księgowo-finansowej, ale także czynności typowo prawniczych. Doradca podatkowy jest przez ustawodawcę wyposażony w pełen zakres uprawnień właściwych innym

⁹ Wyrok NSA z 7.02.2007, sygn. I OSK 452/06.

¹⁰ Artykuł 37 ust. 1 p.p.s.a.

¹¹ Postanowienia NSA: z 23.04.2013 (sygn. I GSK 345/13), z 25.03.2015 (sygn. I FSK 2095/13); Tarno (2012), s. 218.

¹² Postanowienie NSA z 26.01.2012, sygn. I FSK 2058/11, LEX nr 1113101.

¹³ Wyrok NSA z 7.02.2007, sygn. I OSK 452/06.

zawodom prawniczym – aczkolwiek jedynie w zakresie zobowiązań podatkowych (a także celnych i spraw związanych z egzekucją administracyjną) – począwszy od sporządzania opinii i analiz prawnych, a skończywszy na reprezentowaniu podatnika przed sądem administracyjnym. Zwłaszcza w ostatnim przypadku ustawodawca wprowadził zmiany legislacyjne dotyczące zrównania pozycji procesowej doradców podatkowych, tam gdzie przepisy dotyczące ich jako pełnomocników procesowych były odmienne od regulacji dotyczących adwokatów i radców prawnych (Hauser, 2013, s. 30). Omawiając czynności procesowe doradcy podatkowego jako pełnomocnika, autorzy ograniczyli omówione zagadnienia do zmian wprowadzonych ustawą nowelizującą do p.p.s.a.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że nowelizacja ustawy proceduralnej zrównała uprawnienia doradców podatkowych z uprawnieniami adwokatów i radców prawnych w zakresie wnoszenia skarg kasacyjnych. Ma to o tyle istotne znaczenie, że sąd nie poucza, stosownie do treści art. 6 p.p.s.a., stron występujących w sprawie nie tylko bez adwokata, radcy prawnego, ale również bez doradcy podatkowego. Pouczeń tych sąd dokonuje tylko w razie uzasadnionej potrzeby, a nie obligatoryjnie, jak dotychczas (Babiarz, Aromiński, 2015, s. 55).

Przed nowelizacją p.p.s.a. na podstawie art. 6 p.p.s.a. powszechnie przyjmowano, że sąd (przewodniczący) mógł udzielić pouczenia stronie reprezentowanej przez doradcę podatkowego (Dauter, Gruszczyński, Kabat, Niezgodka-Medek, 2011, s. 65). Wprowadzona zmiana w praktyce oznacza, że sąd nie udziela już doradcy podatkowemu wskazówek i pouczeń, o których mowa w art. 49 § 1, art. 70 § 2, art. 140 § 1–3, art. 163 § 2 i art. 210 § 1 p.p.s.a.

Wskazać należy, że art. 49 § 1 p.p.s.a. dotyczy braków formalnych pisma strony i skutków ich niezuzpełnienia w terminie, art. 70 § 2 p.p.s.a. – skutków zaniechania zawiadomienie sądu o zmianie adresu zamieszkania, adresu dla doręczeń lub siedziby. Przewidziany w art. 140 § 1 p.p.s.a. obowiązek dotyczy pouczenia o terminie i trybie zaskarżenia orzeczenia sądu I instancji. Stronie działającej bez profesjonalnego i quasi-profesjonalnego pełnomocnika, która na skutek pozbawienia wolności była nieobecna przy ogłoszeniu wyroku, sąd z urzędu w ciągu tygodnia od ogłoszenia wyroku doręcza jego odpis z pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia środka odwoławczego. Podobny charakter ma wynikający z art. 163 § 2 p.p.s.a. obowiązek doręczenia postanowienia z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia postanowienia, jeśli zostało ono wydane na posiedzeniu niejawnym, a jest zaskarżalne. Zgodnie z art. 210 p.p.s.a. sąd powinien pouczyć o skutkach niezgłoszenia wniosku o przyznanie należnych kosztów, a czyni to, gdy orzeka o kosztach na rozprawie (por. Woś, Knysiak-Molczyk, Romańska, 2009).

Od 15 sierpnia 2015 roku obowiązek doręczania pism przez profesjonalnego pełnomocnika innemu profesjonalnemu pełnomocnikowi ciąży również na doradcach podatkowych¹⁴. Aktualnie doradca podatkowy zobowiązany jest załączyć do pisma procesowego wniesionego do sądu oświadczenie o doręczeniu odpisu pisma drugiej stronie albo o jego nadaniu przesyłką poleconą pod rygorem zwrotu pisma przez sąd bez wzywania do usunięcia tego braku. Konsekwencją zaniedbania dopełnienia tego obowiązku stanowi pozostawienie

¹⁴ Artykuł 66 p.p.s.a.

pisma w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia¹⁵. Powyższa zasada zgodnie z art. 66 § 3 p.p.s.a. została wyłączona w odniesieniu do niektórych pism procesowych.

Doradca podatkowy może jak dotychczas odmówić sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej, jeżeli nie stwierdza podstaw uzasadniających jej wniesienia. Jednak zgodnie ze znowelizowanym art. 177 § 4 p.p.s.a. nałożono na pełnomocnika ustanowionego w ramach prawa pomocy obowiązek złożenia w sądzie, w terminie do wniesienia skargi kasacyjnej, sporządzonej przez siebie opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej wraz z odpisem dla strony, dla której został ustanowiony. Wraz z wykonaniem tych czynności ustaje obowiązek udzielenia pomocy prawnej spoczywający na wyznaczonym quasi-profesjonalnym pełnomocniku.

Uwagi końcowe

Przed nowelizacją p.p.s.a. pozycja pełnomocnika profesjonalnego i quasi-profesjonalnego była odmienna. W doktrynie krytykowano regulacje dotyczące postępowania sądownoadministracyjnego w zakresie nierównego traktowania doradców podatkowych i pełnomocników profesjonalnych. Postulowano, aby doradca podatkowy działający w imieniu i na rzecz reprezentowanego był traktowany tak samo jak radca prawny i adwokat. Zostali oni bowiem uprawnieni do pełnienia tej samej roli, co wymienieni pełnomocnicy, jedynie przy zawężonym zakresie spraw (Grego-Hoffmann, 2012, s. 331; Ambrożej, 2014, s. 359).

Wprowadzone zmiany należy ocenić pozytywnie, gdyż znacząco wzmocniły rolę doradcy podatkowego jako pełnomocnika skarżących (podatników). Jednak w praktyce okaże się, w jakim stopniu ułatwi to dochodzenie stronom ich praw przed sądem. Trzeba mieć bowiem na uwadze to, że głównym zadaniem doradcy podatkowego jest udzielanie bieżących porad i opinii, także jeżeli następuje to w ramach prowadzenia ksiąg czy nawet w ramach prowadzenia sprawy przed organami podatkowymi lub sądami administracyjnymi (Mariański, 2006, s. 48–52). Ponadto nie wszyscy doradcy podatkowi są z wykształcenia prawnikami, co ma istotne znaczenie, gdyż reprezentując stronę przed sądem, zobowiązani są do wykonywania typowych czynności prawniczych, między innymi sporządzania i wnoszenia pism procesowych. A jak zauważył A. Mudrecki, poziom sporządzanych skarg kasacyjnych jest zróżnicowany. Najślabsze skargi kasacyjne sporządzają doradcy podatkowi nielegitymujący się wykształceniem prawniczym (Kynsiak-Molczyk, Mudrecki, 2013, s. 395).

Reasumując, wskazać należy, że aktualnie doradcy podatkowi, działając w postępowaniu sądownoadministracyjnym, mają te same uprawnienia, które przysługują adwokatom i radcom prawnym, ograniczone jednak do wymienionego w ustawie zakresu spraw. Najistotniejsza zmiana dotyczy zniesienia powinności sądu do udzielania stronom reprezentowanym przez doradców podatkowych stosownych wskazówek co do czynności procesowych oraz pouczeń o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań. Wprowadzone zmiany mają

---

¹⁵ Artykuł 70 p.p.s.a.

ogromne znaczenie, gdyż w bezpośredni sposób wpływają na sytuację skarżącego (podatnika), bowiem skutki podejmowanych czynności, jak i zaniechań pełnomocnika obciążają bezpośrednio skarżącego.

Na koniec zauważyć należy, że w doktrynie nie ma zgodności co do tego, czy uprawnienie do sporządzenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia mają jedynie profesjonalni pełnomocnicy, czy również doradcy podatkowi (Tarno, 2011, s. 43–47; Grego-Hoffmann, 2012, s. 269). Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że tylko adwokat i radca prawny może sporządzić skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia¹⁶.

Literatura

- Ambrożej, E.A. (2014). Doradca podatkowy jako pełnomocnik w postępowaniu przed sądami administracyjnymi – wybrane zagadnienia. W: Z. Ofiarski (red.), *XXV lat przeobrażeń w prawie finansowym i prawie podatkowym – ocena dokonań i wnioski na przyszłość*. Szczecin: US. Wydział Prawa i Administracji.
- Babiarz, S., Aromiński, K. (2015). *Postępowanie sądownoadministracyjne w praktyce*. Warszawa: LEX a Wolters Kluwer.
- Dauter, B., Gruszczyński, B., Kabat, A., Niezgódka-Medek, M. (2011). *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Komentarz*. Warszawa: LEX a Wolters Kluwer.
- Dauter, B. (2012). *Metodyka pracy sędziego sądu administracyjnego*. Warszawa: LexisNexis.
- Grego-Hoffmann, M. (2012). *Rola pełnomocnika w postępowaniu sądownoadministracyjnym*. Warszawa: LEX a Wolters Kluwer.
- Hauser, R. (2013). Wstępne założenia nowelizacji ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. *Państwo i Prawo*, 2.
- Hauser, R., Wierzbowski, M. (red.). (2013). *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*. Warszawa: C.H. Beck.
- Kania, M. (2009). *Zwyczajne środki zaskarżenia w postępowaniu przed sądami administracyjnymi*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Knysiak-Molczyk, H., Mudrecki, A. (2013). *Czynności procesowe zawodowego pełnomocnika w sprawach administracyjnych i sądownoadministracyjnych*. Warszawa: LexisNaxis.
- Mariański A. (red.). (2010). *Ustawa o doradztwie podatkowym Komentarz*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Mariański, M. (2006). Zasady prowadzenia ksiąg przez doradcę podatkowego w świetle jego obowiązków i odpowiedzialności. *Przegląd Podatkowy*, 12.
- Postanowienie NSA z 23.06.2008, sygn. I OZ 402/08. Pobrane z: www.orzeczenia.nsa.gov.pl.
- Postanowienie NSA z 6.01.2009, sygn. II OZ 1339/08. Pobrane z: www.orzeczenia.nsa.gov.pl.
- Postanowienia NSA z 6.04.2011, sygn. II FNP 1/11, LEX nr 785843.
- Postanowienie NSA z 26.01.2012, sygn. I FSK 2058/11, LEX nr 1113101.
- Postanowienie NSA z 23.04.2013, sygn. I GSK 345/13. Pobrane z: www.orzeczenia.nsa.gov.pl.
- Postanowienie NSA z 25.03.2015, sygn. I FSK 2095/13. Pobrane z: www.orzeczenia.nsa.gov.pl.
- Postanowienie WSA w Szczecinie z 24.04.2015, sygn. I SA/Sz 1428/14. Pobrane z: www.orzeczenia.nsa.gov.pl.
- Tarno, J.P. (2004). Pełnomocnictwo w postępowaniu sądownoadministracyjnym. W: S. Pikulski (red.), *Ius et lex. Księga jubileuszowa profesora Andrzeja Kabata*. Olsztyn: Wyd. UW-M.
- Tarno, J.P. (2011). Głosa do postanowienia NSA z dnia 6 kwietnia 2011 r., II FNP 1/11. *Przegląd Podatkowy*, 7.

¹⁶ Postanowienia NSA z 6.04.2011, sygn. II FNP 1/11, Lex nr 785843.

- Tarno, J.P. (2012). *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Komentarz*. Warszawa: LexisNexis.
- Ustawa z 5.07.1996 o doradztwie podatkowym. Dz.U. 2011, nr 41, poz. 213, z późn. zm.
- Ustawa z 30.08.2002 – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Dz.U. 2012, poz. 270, z późn. zm.
- Ustawa z 9.04.2015 o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Dz.U. 2015, poz. 658.
- Woś, T., Knysiak-Molczyk, H., Romańska, M. (2009). *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Komentarz*. Warszawa: LexisNexis.
- Wyrok NSA z 7.02.2007 r. sygn. I OSK 452/06. Pobrane z: www.orzeczenia.nsa.gov.pl.

THE PROCEDURAL POSITION OF TAX ADVISOR IN THE ADMINISTRATIVE COURT PROCEEDINGS AFTER THE AMENDMENT OF PROCEDURAL ACT

Abstract: The aim of this publication is to present the consequences of the introduction of the amendments to the Act-Law on Proceedings before Administrative Courts by the legislator that came into force on the 15th of August 2015.

Methods – The following research methods were used in the paper: subject literature study, analysis of the national law and administrative court rulings.

Results – The conducted analysis leads to the conclusion that the legislator, by means of the amendment to the Act-Law on Proceedings before Administrative Courts, has equated the procedural position of tax advisors, attorneys and solicitors. The most significant change concerns the abolition of the court obligation to give the parties to the proceedings represented by tax advisors appropriate hints regarding procedural acts, as well as admonishments about the legal consequences of these acts and the consequences of omissions. The amendments are very important as they directly affect the situation of the party to the proceeding (tax-payer) due to the fact that the consequences of acts and omissions of tax advisor affect the complainant.

Originality – The value of the paper is the fact that it presents current, synthetic knowledge on the procedural position of tax advisor as a proxy representing the complainant (tax-payer) in the administrative court.

Keywords: tax advisor, attorney/proxy, court

Cytowanie

Wilk, J. (2016). Pozycja procesowa doradcy podatkowego w postępowaniu sądowoadministracyjnym po nowelizacji ustawy proceduralnej. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 5 (83), 201–208. DOI: 10.18276/frfu.2016.5.83/1-18.